

figer, at Amtsfondene kunne forlange visse Beløb, fastsatte ved Lov, dels af Amtsrådskassen, Amtsrepartitionsskassen, og dels af Købstadkommuneklasse. Hvor kan nu det ærede Medlem, der selv har været Amtsrådsmedlem, sige, at det er en Sag, som er Genstand for særlig Bigning paa Hartkornet. Nej, denne Udgiftspost paa Amtsrådets Regnskab er underkastet ganske de samme Regler som andre Udgiftsposter, og Reglen er den, at hvad den samlede Sum angaar, skal Amtsrådet ligne $\frac{2}{3}$ paa Hartkornet og kan lade $\frac{1}{3}$ fordele mellem Kommunerne paa Landet, efter Lovens Regler, saaledes at de komme til at paaligne ogsaa paa Formue og Vejligbed; den Sag er klar. Jeg tror derfor ikke, at det ærede Medlem er heldig med at henviser mig til § 7 i Loven af 8de Marts 1856. Det maa han ikke have opfattet rigtig. § 7 i Loven af 8de Marts 1856 paalægger Amtsrådskassen og Købstadskommuneklasse en bestemt Udgift som en af deres Udgiftsposter, men den kolliderer ikke i fjærneste Maade med Reglen i § 50 i Loven af 6te Juli 1867; den Sag er klar. Naar det ærede Medlem vil benægte, at de paagældende have Billighedskrav, moralsk Arav, paa det, som vi her ville gøre for dem, og vil bekræfte dette ved, at Loven siger noget andet eller paalægger det ikke, saa vil det ærede Medlem erindre, at det er en Slutning, der ikke er logisk. At Loven ikke paalægger os det, kan kun føre til den Slutning, at saa have de ikke juridisk Arav; men Loven er i mangfoldige Tilfælde ikke billig i Øjeblikket efter de foreliggende Omstændigheder som nu her; og derfor, i saadanne Tilfælde, træder netop Billighedskravet frem. Ministeren mente vel, at han af Loven kunde udlede Forpligtelse for Skoleraadene. Det er jo ikke nødvendigt at strides om det, da det ikke ligger for. Jeg mente, at han ikke var absolut berettiget dertil; men derom er der, forekommer det mig, ingen Tvivl, at Administrationen har paa sin Side Billigheden for sig, naar den forlanger, at Skolefondene skulle udrede det. Nu kommer man, efter de Forhandlinger, vi have ført, til Skoleraadene og siger: Da I ikke selv have villet, have vi vedtaget en Lov, som siger: I skulle for disse Tilfælde, fordi det i Virkeligheden efter Reglen er rimeligt, at I gøre det; men til Gengæld slippe I for hele denne Sag, efterhaanden som de nuværende Lærere uddø. Den Hjælp skulle vi yde derfor. Dertil ville Skoleraadene, som ikke ere ubillige, svare: Tak for den Forretning, den staar vi os godt ved, ej blot pengelig, men ogsaa

med Hensyn til det Regnskabsvæsen og det Besvær, vi have med denne Post paa Regnskabet. Jeg skal ikke opholde mig videre derved. Vi tale maaste lidt mere varmt i denne Sag end nødvendigt; men jeg vil dog ikke gaa ind paa, at vi ude paa Landet skulle have en anden Tanke i saadanne moralske og Billigheds spørgsmål end den, der have inde i Byerne.

Berntsen: Det er jo desværre saa sjældent, at det ærede Medlem for Beside Amtss 2den Valgkreds (Berg) gaar med Flertallet i dette Ting til at anbefale og indstille Lovforslag til Vedtagelse, at man vel for det enkelte Tilfælde, hvor dette sker, burde blive saa rørt, at man ikke nænnede at gøre nogen Indvending imod, hvad det ærede Medlem i øvrigt kunde saa i Sinde ved en saadan Anbefaling og Indstilling at sige, og jeg burde maaste heller ikke være den, der tog Ordet imod den ærede Rigsdagmand, der endog saa har været saa hensynsfuld i Dag at tale synst, ikke mindst af Hensyn til mig, idet han om Loven brugte et saadant Udtryk som dette at kalde Loven en „hun“. Men det ærede Medlem har dog alligevel sagt saa meget, at jeg ikke godt kan andet end at gøre et Par Bemærkninger. Med Hensyn til det ærede Medlems Selvros om Beskedenhed skal jeg blot minde det ærede Medlem om det gode gamle Ordsprog, at „Selvros stinker“. Naar det ærede Medlem virkelig har den gode Egenstabs at være beskeden, saa tror jeg ikke, han skal tale saa meget derom, for det ville vi jo nok saa Dje for, men det er jo ikke sjældent, at de Dyder, man ikke har, dem roser man sig mest for, og dem omtaler man i Reglen helst.

Det ærede Medlem sagde saa om dette Forslag, ikke blot at det var en god Lov; det Udtryk i Sproget var ham ikke stærkt nok, nej han pointerede flere Gange, at det var en rigtig god Lov (Berg: Ja!). Jeg er ikke saa heldig at kunne se, at han har Ret heri. Jeg kan ikke se rettere, end at Mindretallets Opfattelse af dette Forhold er i og for sig den korrekte, og jeg agter derfor at følge Mindretallet. Det er jo vel sandt, at man ud fra det Synspunkt, som maa være det ledende ved vor Afstemning overfor det Spørgsmaal, maa ledes af Billighed, og det ærede Medlem for Beside Amtss 2den Valgkreds betonedede jo saa stærkt, at dette Billighedshensyn skulde vi tage ogsaa ude fra Landet ligesaa godt som inde fra Byerne; men jeg ser egentlig ikke rettere, end at baade Mindretallet og Flertallet ere besjælede af Billighedshensynet. Man er kun uenig om, hvorfra de Midler skulle komme,